

Ἰακώβου

Ἰάκωβος, θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ δοῦλος, ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς **1**

ἐν τῇ διασπορᾷ,¹ χαίρειν.

Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε,² ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς³ περιπέσητε⁴ **2**

ποικίλοις,⁵ γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον⁶ ὑμῶν τῆς πίστεως **3**

κατεργάζεται⁷ ὑπομονήν· ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον⁸ ἐχέτω, ἵνα ᾗτε **4**

τέλειοι⁸ καὶ ὁλόκληροι,⁹ ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.¹⁰

Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται¹⁰ σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν **5**

ἀπλῶς,¹¹ καὶ οὐκ ὀνειδίζοντος,¹² καὶ δοθήσεται αὐτῷ. Αἰτείτω δὲ ἐν **6**

πίστει, μηδὲν διακρινόμενος·¹³ ὁ γὰρ διακρινόμενος¹³ ἔοικεν¹⁴ κλύδωνι

θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ¹⁵ καὶ ῥιπιζομένῳ.¹⁶ Μὴ γὰρ οἰέσθω¹⁷ ὁ **7**

ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήψεται τι παρὰ τοῦ κυρίου. Ἄνῃρ δίψυχος,¹⁸ **8**

ἀκατάστατος¹⁹ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

¹ διασπορά, ἄς, ἡ, diaspora, dispersion. ² ἡγέομαι, lead, be chief. ³ πειρασμός, οὐ, ὁ, temptation, trial. ⁴ περιπίπτω, fall in with, strike. ⁵ ποικίλος, varied, manifold. ⁶ δοκίμιον, οὐ, τό, testing, test. ⁷ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁸ τέλειος, complete, perfect. ⁹ ὁλόκληρος, whole, complete. ¹⁰ λείπω, leave, leave behind. ¹¹ ἀπλῶς, simply, sincerely. ¹² ὀνειδίζω, reproach, revile. ¹³ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁴ εἶμαι, be like, am like. ¹⁵ ἀνεμίζω, am blown with the wind. ¹⁶ ῥιπίζω, toss to and fro. ¹⁷ οἶμαι, think, suppose. ¹⁸ δίψυχος, double-minded, hesitating. ¹⁹ ἀκατάστατος, unstable, restless.

Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς¹ ἐν τῷ ὕψει² αὐτοῦ· ὁ δὲ πλούσιος³ ἐν 9

τῇ ταπεινώσει⁴ αὐτοῦ· ὅτι ὡς ἄνθος⁵ χόρτου⁶ παρελεύσεται.⁷ Ἀνέτειλεν⁸ 11

γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι,⁹ καὶ ἐξήρανεν¹⁰ τὸν χόρτον,⁶ καὶ τὸ ἄνθος⁵

αὐτοῦ ἐξέπεσεν,¹¹ καὶ ἡ εὐπρέπεια¹² τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο·

οὕτως καὶ ὁ πλούσιος³ ἐν ταῖς πορείαις¹³ αὐτοῦ μαρανθήσεται.¹⁴

Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει¹⁵ πειρασμόν·¹⁶ ὅτι δόκιμος¹⁷ γενόμενος 12

λήψεται τὸν στέφανον¹⁸ τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο¹⁹ ὁ κύριος τοῖς

ἀγαπῶσιν αὐτόν. Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι Ἀπὸ θεοῦ 13

πειράζομαι· ὁ γὰρ θεὸς ἀπείραστός²⁰ ἐστὶν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς

οὐδένα· ἕκαστος δὲ πειράζεται, ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος²¹ 14

καὶ δελεαζόμενος.²² Εἴτα²³ ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα²⁴ τίκει²⁵ ἁμαρτίαν· 15

ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα²⁶ ἀποκύει²⁷ θάνατον. Μὴ πλανᾶσθε, 16

ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Πᾶσα δόσις²⁸ ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα²⁹ τέλειον³⁰ 17

ἄνωθέν³¹ ἐστὶν, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔστι

παραλλαγή,³³ ἢ τροπῆς³⁴ ἀποσκίασμα.³⁵ Βουλευθεὶς ἀπεκύησεν²⁷ ἡμᾶς 18

λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν³⁶ τινὰ τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.

¹ ταπεινός, humble, downcast. ² ὕψος, ους, τό, height, heaven. ³ πλούσιος, rich. ⁴ ταπεινώσις, εως, ἡ, humiliation, humble state. ⁵ ἄνθος, ους, τό, flower, bloom. ⁶ χόρτος, ου, ὁ, grass, hay. ⁷ παρέρχομαι, pass by, go by. ⁸ ἀνατέλλω, cause to rise, make to rise. ⁹ καύσων, ωνος, ὁ, burning heat, scorching heat. ¹⁰ ξηραίνω, dry up, parch. ¹¹ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹² εὐπρέπεια, ας, ἡ, beauty, loveliness. ¹³ πορεία, ας, ἡ, journey, way. ¹⁴ μαραίνω, die, wither. ¹⁵ ὑπομένω, tarry, endure. ¹⁶ πειρασμός, οῦ, ὁ, temptation, trial. ¹⁷ δόκιμος, tested, approved. ¹⁸ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ¹⁹ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ²⁰ ἀπείραστος, unable to be tempted, untried. ²¹ ἐξέλκω, drag away, entice. ²² δελεάζω, lure, entice. ²³ εἴτα, then, thereafter. ²⁴ συλλαμβάνω, take, conceive. ²⁵ τίκτω, give birth to, bear. ²⁶ ἀποτελέω, bring to completion, finish. ²⁷ ἀποκύω, give birth to, bring forth. ²⁸ δόσις, εως, ἡ, gift, giving. ²⁹ δῶρημα, τος, τό, gift, present. ³⁰ τέλειος, complete, perfect. ³¹ ἄνωθεν, from above, again. ³² ἐνι, there is in, is present. ³³ παραλλαγή, ἡς, ἡ, change, variation. ³⁴ τροπή, ἡς, ἡ, turning, change. ³⁵ ἀποσκίασμα, τος, τό, shadow, faint image or copy. ³⁶ ἀπαρχή, ἡς, ἡ, first fruit. ³⁷ κτίσμα, ος, τό, creature, created thing.

Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχύς¹ εἰς τὸ ἀκοῦσαι, 19
 βραδύς² εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδύς² εἰς ὀργήν· ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς 20
 δικαιοσύνην θεοῦ οὐ κατεργάζεται.³ Διὸ ἀποθέμενοι⁴ πᾶσαν ῥυπαρίαν⁵ 21
 καὶ περισσεῖαν⁶ κακίας,⁷ ἐν πραΰτητι⁸ δέξασθε τὸν ἔμφυτον⁹ λόγον, τὸν
 δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Γίνεσθε δὲ ποιηταί¹⁰ λόγου, καὶ μὴ 22
 μόνον ἀκροαταί,¹¹ παραλογιζόμενοι¹² ἑαυτούς. Ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς¹¹ 23
 λόγου ἐστὶν καὶ οὐ ποιητής,¹⁰ οὗτος ἔοικεν¹³ ἀνδρὶ κατανοοῦντι¹⁴ τὸ
 πρόσωπον τῆς γενέσεως¹⁵ αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ·¹⁶ κατενόησεν¹⁴ γὰρ ἑαυτὸν 24
 καὶ ἀπελήλυθεν, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο¹⁷ ὅποιος¹⁸ ἦν. Ὁ δὲ παρακύψας¹⁹ 25
 εἰς νόμον τέλειον²⁰ τὸν τῆς ἐλευθερίας²¹ καὶ παραμείνας,²² οὗτος οὐκ
 ἀκροατὴς¹¹ ἐπιλησμονῆς²³ γενόμενος ἀλλὰ ποιητής¹⁰ ἔργου, οὗτος
 μακάριος ἐν τῇ ποιήσει²⁴ αὐτοῦ ἔσται. Εἴ τις δοκεῖ θρησκὸς²⁵ εἶναι ἐν 26
 ὑμῖν, μὴ χαλιναγωγῶν²⁶ γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀπατῶν²⁷ καρδίαν αὐτοῦ,
 τούτου μάταιος²⁸ ἢ θρησκεία.²⁹ Θρησκεία²⁹ καθαρὰ³⁰ καὶ ἀμίαντος³¹ 27
 παρὰ θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι³² ὀρφανούς³³ καὶ χήρας³⁴
 ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον³⁵ ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

¹ ταχύς, quickly, quick. ² βραδύς, slow. ³ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁴ ἀποτίθηναι, put off, lay aside. ⁵ ῥυπαρία, ας, ἡ, filthiness, vulgarity. ⁶ περισσεία, ας, ἡ, superfluity, surplus. ⁷ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ⁸ πραΰτης, mildness, gentleness. ⁹ ἔμφυτος, implanted, inborn. ¹⁰ ποιητής, οὐ, ὁ, maker, doer. ¹¹ ἀκροατής, οὐ, ὁ, hearer, hearer of. ¹² παραλογίζομαι, deceive, mislead. ¹³ ἔοικα, be like, am like. ¹⁴ κατανοέω, observe, understand. ¹⁵ γένεσις, εως, ἡ, origin, birth. ¹⁶ ἔσοπτρον, ου, τό, mirror. ¹⁷ ἐπιλανθάνομαι, forget, neglect. ¹⁸ ὅποιος, what sort of, what kind of. ¹⁹ παρακύπτω, stoop to look, look. ²⁰ τέλειος, complete, perfect. ²¹ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ²² παραμένω, remain beside, continue. ²³ ἐπιλησμονή, ἡς, ἡ, forgetfulness. ²⁴ ποίησις, εως, ἡ, making, doing. ²⁵ θρησκός, religious. ²⁶ χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ²⁷ ἀπατάω, deceive, lead into error. ²⁸ μάταιος, vain, useless. ²⁹ θρησκεία, ας, ἡ, religion, worship. ³⁰ καθαρός, clean, pure. ³¹ ἀμίαντος, undefiled, untainted. ³² ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ³³ ὀρφανός, orphan, bereaved. ³⁴ χήρα, ας, ἡ, widow. ³⁵ ἄσπιλος, spotless, unstained.

Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις¹ ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου ἡμῶν **2**
 Ἰησοῦ χριστοῦ τῆς δόξης. Ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν **2**
 ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος² ἐν ἐσθῇτι³ λαμπρᾷ,⁴ εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν
 ῥυπαρᾷ⁵ ἐσθῇτι,³ καὶ ἐπιβλέψῃτε⁶ ἐπὶ τὸν φοροῦντα⁷ τὴν ἐσθῆτα³ τὴν **3**
 λαμπράν,⁴ καὶ εἴπητε αὐτῷ, Σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ
 εἴπητε, Σὺ στῆθι ἐκεῖ, ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν⁸ μου· καὶ οὐ **4**
 διεκρίθητε⁹ ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε κριταὶ¹⁰ διαλογισμῶν¹¹ πονηρῶν; **5**
 Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο¹² τοὺς
 πτωχοὺς τοῦ κόσμου πλουσίους¹³ ἐν πίστει, καὶ κληρονόμους¹⁴ τῆς
 βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο¹⁵ τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; Ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε¹⁶ **6**
 τὸν πτωχόν. Οὐχ οἱ πλούσιοι¹³ καταδυναστεύουσιν¹⁷ ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ
 ἔλκουσιν¹⁸ ὑμᾶς εἰς κριτήρια;¹⁹ Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν **7**
 ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; Εἰ μέντοι²⁰ νόμον τελεῖτε²¹ βασιλικόν,²² **8**
 κατὰ τὴν γραφὴν, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον²³ σου ὡς σεαυτόν, καλῶς
 ποιεῖτε· εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε,²⁴ ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι²⁵ **9**
 ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται.²⁶ Ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσει, **10**
 πταίσει²⁷ δὲ ἐν ἐνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος.²⁸ Ὁ γὰρ εἰπὼν, Μὴ **11**
 μοιχεύσεις,²⁹ εἶπεν καὶ, Μὴ φονεύσεις·³⁰ εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις,²⁹ φονεύσεις

¹ προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ² χρυσοδακτύλιος, with a gold ring. ³ ἐσθῆς, ἡτος, ἡ, clothing. ⁴ λαμπρός, bright, shining. ⁵ ῥυπαρός, filthy, soiled. ⁶ ἐπιβλέπω, look on (with favor), have regard for. ⁷ φορέω, wear, bear. ⁸ ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ⁹ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁰ κριτής, ου, ὁ, judge. ¹¹ διαλογισμός, οὔ, ὁ, reasoning, questioning. ¹² ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹³ πλούσιος, rich. ¹⁴ κληρονόμος, ου, ὁ, heir, inheritor. ¹⁵ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ¹⁶ ἡτιμάζω, dishonor, disgrace. ¹⁷ καταδυναστεύω, oppress, overpower. ¹⁸ ἐλκύω, drag, draw. ¹⁹ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ²⁰ μέντοι, yet, however. ²¹ τελέω, finish, fulfill. ²² βασιλικός, royal, connected with a king. ²³ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ²⁴ προσωποληπτέω, show partiality. ²⁵ ἐλέγχω, convict, reprove. ²⁶ παραβάτης, ου, ὁ, transgressor. ²⁷ πταίω, cause to stumble, stumble. ²⁸ ἔνοχος, involved in, liable. ²⁹ μοιχεύω, commit adultery. ³⁰ φονεύω, kill, murder.

δέ, γέγονας παραβάτης¹ νόμου. Οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως² ποιεῖτε, ὥς 12
 διὰ νόμου ἐλευθερίας³ μέλλοντες κρίνεσθαι. Ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος⁴ τῷ 13
 μὴ ποιήσαντι ἔλεος⁵: κατακαυχᾶται⁶ ἔλεον⁵ κρίσεως.

Τί τὸ ὄφελος,⁷ ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγη τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχη; Μὴ 14
 δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; Ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ⁸ γυμνοὶ⁹ 15
 ὑπάρχωσιν καὶ λειπόμενοι¹⁰ ὧσιν τῆς ἐφημέρου¹¹ τροφῆς,¹² εἴπη δέ τις 16
 αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε¹³ καὶ χορτάζεσθε,¹⁴ μὴ
 δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια¹⁵ τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος;⁷ Οὕτως καὶ ἡ 17
 πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχη, νεκρά ἐστίν καθ' ἑαυτήν. Ἀλλ' ἐρεῖ τις, Σὺ 18
 πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω: δείξόν μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων
 σου, κἀγὼ δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου. Σὺ πιστεύεις ὅτι 19
 ὁ θεὸς εἷς ἐστίν: καλῶς ποιεῖς: καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν, καὶ
 φρίσσουσιν.¹⁶ Θέλεις δὲ γνῶναι, ὦ¹⁷ ἄνθρωπε κενέ,¹⁸ ὅτι ἡ πίστις χωρὶς 20
 τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν; Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, 21
 ἀνενέγκας¹⁹ Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον;²⁰ Βλέπεις ὅτι ἡ 22
 πίστις συνήργει²¹ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις
 ἐτελειώθη;²² Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, Ἐπίστευσεν δὲ 23
 Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος²³ θεοῦ

¹ παραβάτης, ου, ὁ, transgressor. ² οὕτως, thus, so. ³ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ⁴ ἀνέλεος, merciless, without mercy. ⁵ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy.

⁶ κατακαυχάομαι, exult over, triumph over. ⁷ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ⁸ ἀδελφή, ἡς, ἡ, sister. ⁹ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ¹⁰ λείπω, leave, leave behind. ¹¹ ἐφήμερος, daily, for the day. ¹² τροφή, ἡς, ἡ, food, nourishment. ¹³ θερμαίνω, warm. ¹⁴ χορτάζω, eat until full, be filled.

¹⁵ ἐπιτήδειος, necessary. ¹⁶ φρίσσω, shudder. ¹⁷ ὦ, Oh! omega. ¹⁸ κενός, empty, vain. ¹⁹ ἀναφέρω, bring up, offer. ²⁰ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ²¹ συνεργέω, work together. ²² τελειόω, fill, fulfill. ²³ φίλος, ου, ὁ, loving, friend.

ἐκλήθη. Ὁρᾶτε τοίνυν¹ ὅτι ἐξ ἔργων δικαιούται ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ 24
πίστεως μόνον. Ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαββὴ ἡ πόρνη² οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, 25
ὑποδεξαμένη³ τοὺς ἀγγέλους, καὶ ἑτέρα ὁδῶ ἐκβαλοῦσα; Ὡς περ γὰρ τὸ 26
σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτως⁴ καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν
ἔργων νεκρά ἐστιν.

Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μείζον κρίμα⁵ 3
ληψόμεθα. Πολλὰ γὰρ πταίμεν⁶ ἅπαντες. Εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει,⁶ 2
οὗτος τέλειος⁷ ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι⁸ καὶ ὅλον τὸ σῶμα. Ἴδε, 3
τῶν ἵππων⁹ τοὺς χαλινούς¹⁰ εἰς τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ
πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μεταγομεν.¹¹ Ἴδού, καὶ 4
τὰ πλοῖα, τηλικοῦτα¹² ὄντα, καὶ ὑπὸ σκληρῶν¹³ ἀνέμων ἐλαυνόμενα,¹⁴
μετάγεται¹¹ ὑπὸ ἐλαχίστου¹⁵ πηδαλίου,¹⁶ ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ¹⁷ τοῦ
εὐθύνοντος¹⁸ βούληται. Οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστίν, καὶ 5
μεγαλαυχεῖ.¹⁹ Ἴδού, ὀλίγον πῦρ ἡλίκην²⁰ ὕλην²¹ ἀνάπτει.²² Καὶ ἡ 6
γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας:²³ οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται²⁴ ἐν
τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα²⁵ ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα²⁶ τὸν
τροχὸν²⁷ τῆς γενέσεως,²⁸ καὶ φλογιζομένη²⁶ ὑπὸ τῆς γεέννης.²⁹ Πᾶσα γὰρ 7

¹ τοίνυν, accordingly, therefore. ² πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ³ ὑποδέχομαι, welcome, receive. ⁴ οὕτως, thus, so. ⁵ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ⁶ πταίω, cause to stumble, stumble. ⁷ τέλειος, complete, perfect. ⁸ χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ⁹ ἵππος, ου, ὁ, horse. ¹⁰ χαλινός, οὔ, ὁ, bit, bridle. ¹¹ μετάγω, guide, direct. ¹² τηλικοῦτος, so great, so large. ¹³ σκληρός, hard, rough. ¹⁴ ἐλαύνω, drive or push, row. ¹⁵ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹⁶ πηδάλιον, ου, τό, rudder, rudder of a ship. ¹⁷ ὁρμή, ης, ἡ, impulse, inclination. ¹⁸ εὐθύνω, make straight, guide. ¹⁹ μεγαλαυχέω, boast, am arrogant. ²⁰ ἡλίκος, how great, how small. ²¹ ὕλη, ης, ἡ, forest, wood. ²² ἀνάπτω, kindle, set on fire. ²³ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ²⁴ καθίστημι, set, constitute. ²⁵ σπιλόω, stain, defile. ²⁶ φλογίζω, set on fire, inflame. ²⁷ τροχός, οὔ, ὁ, wheel, course. ²⁸ γένεσις, εως, ἡ, origin, birth. ²⁹ γέεννα, ης, ἡ, gehenna, Gehenna.

φύσις¹ θηρίων τε καὶ πετεινῶν,² ἔρπετων³ τε καὶ ἐναλίων,⁴ δαμάζεται⁵
καὶ δεδάμασται⁵ τῇ φύσει¹ τῇ ἀνθρωπίνῃ·⁶ τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς⁸
δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι·⁵ ἀκατάσχετον⁷ κακόν, μεστή⁸ ἰοῦ⁹
θανατηφόρου.¹⁰ Ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ⁹
καταράμεθα¹¹ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν¹² θεοῦ γεγονότας· ἐκ¹⁰
τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία¹³ καὶ κατάρα.¹⁴ Οὐ χρή,¹⁵
ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. Μήτι¹⁶ ἡ πηγὴ¹⁷ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς¹¹
βρύει¹⁹ τὸ γλυκὺ²⁰ καὶ τὸ πικρὸν;²¹ Μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκὴ²²
ἐλαίας²³ ποιῆσαι, ἢ ἄμπελος²⁴ σύκα;²⁵ Οὕτως οὐδεμία πηγὴ¹⁷ ἄλυκόν²⁶
καὶ γλυκὺ²⁰ ποιῆσαι ὕδωρ.

Τίς σοφὸς²⁷ καὶ ἐπιστήμων²⁸ ἐν ὑμῖν; Δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς²⁹
τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραΰτητι³⁰ σοφίας. Εἰ δὲ ζῆλον³¹ πικρὸν²¹ ἔχετε καὶ¹⁴
ἐριθείαν³² ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε³³ καὶ ψεύδεσθε³⁴ κατὰ
τῆς ἀληθείας. Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν³⁵ κατερχομένη,³⁶ ἀλλ'¹⁵
ἐπίγειος,³⁷ ψυχικὴ,³⁸ δαιμονιώδης.³⁹ Ὅπου γὰρ ζῆλος³¹ καὶ ἐριθεία,³² ἐκεῖ¹⁶
ἀκαταστασία⁴⁰ καὶ πᾶν φαῦλον⁴¹ πρᾶγμα.⁴² Ἡ δὲ ἄνωθεν³⁵ σοφία¹⁷

¹ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ² πετεινόν, ου, τό, bird. ³ ἔρπετόν, οὔ, τό, creeping thing, reptile. ⁴ ἐνάλιος, belonging to the sea. ⁵ δαμάζω, tame, subdue. ⁶ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁷ ἀκατάσχετος, unrestrainable, unruly. ⁸ μεστός, full. ⁹ ἰός, οὔ, ὁ, rust, poison. ¹⁰ θανατηφόρος, death-bringing, deadly. ¹¹ καταράσθαι, curse. ¹² ὁμοίωσις, εως, ἡ, likeness, resemblance. ¹³ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ¹⁴ κατάρα, ας, ἡ, curse, cursing. ¹⁵ χρή, it is necessary, it ought. ¹⁶ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹⁷ πηγὴ, ἡς, ἡ, spring, fountain. ¹⁸ ὀπή, ἡς, ἡ, opening, hole. ¹⁹ βρύω, pour forth, cause to gush forth. ²⁰ γλυκύς, sweet. ²¹ πικρός, bitter, acrid. ²² συκὴ, ἡς, ἡ, fig tree. ²³ ἐλαία, ας, ἡ, olive tree. ²⁴ ἄμπελος, ου, ἡ, vine. ²⁵ σύκον, ου, τό, fig. ²⁶ ἄλυκός, salty, saltine. ²⁷ σοφός, wise. ²⁸ ἐπιστήμων, expert, skilled. ²⁹ ἀναστροφή, ἡς, ἡ, conduct, behavior. ³⁰ πραΰτης, mildness, gentleness. ³¹ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ³² ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ³³ κατακαυχάσθαι, exult over, triumph over. ³⁴ ψεύδομαι, lie. ³⁵ ἄνωθεν, from above, again. ³⁶ κατέρχομαι, come down, go down. ³⁷ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ³⁸ ψυχικός, natural, worldly-minded. ³⁹ δαιμονιώδης, demonic, devilish. ⁴⁰ ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ⁴¹ φαῦλος, worthless, bad. ⁴² πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter.

πρῶτον μὲν ἀγνή¹ ἐστίν, ἔπειτα² εἰρηνική,³ ἐπεικής,⁴ εὐπειθής,⁵ μεστή⁶
 ἐλέους⁷ καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος⁸ καὶ ἀνυπόκριτος.⁹ Καρπὸς δὲ 18
 τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

Πόθεν¹⁰ πόλεμοι¹¹ καὶ μάχαι¹² ἐν ὑμῖν; Οὐκ ἐντεῦθεν,¹³ ἐκ τῶν ἡδονῶν¹⁴ 4
 ὑμῶν τῶν στρατευομένων¹⁵ ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; Ἐπιθυμεῖτε,¹⁶ καὶ 2
 οὐκ ἔχετε: φονεύετε¹⁷ καὶ ζηλοῦτε,¹⁸ καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν:¹⁹
 μάχεσθε²⁰ καὶ πολεμεῖτε,²¹ οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς: αἰτεῖτε, 3
 καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι²² κακῶς²³ αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς¹⁴ ὑμῶν
 δαπανήσητε.²⁴ Μοιχοὶ²⁵ καὶ μοιχαλίδες,²⁶ οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία²⁷ τοῦ 4
 κόσμου ἐχθρα²⁸ τοῦ θεοῦ ἐστίν; Ὃς ἂν οὖν βουληθῇ φίλος²⁹ εἶναι τοῦ
 κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται.³⁰ Ἡ δοκεῖτε ὅτι κενῶς³¹ ἡ γραφή 5
 λέγει; Πρὸς φθόνον³² ἐπιποθεῖ³³ τὸ πνεῦμα ὃ κατώκησεν ἐν ἡμῖν. 6
 Μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν: διὸ λέγει, Ὁ θεὸς ὑπερηφάνους³⁴
 ἀντιτάσσεται,³⁵ ταπεινοῖς³⁶ δὲ δίδωσιν χάριν. Ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ: 7
 ἀντίστητε³⁷ δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται³⁸ ἀφ' ὑμῶν. Ἐγγίσατε τῷ θεῷ, 8
 καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν: καθαρίσατε χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἀγνίσατε³⁹ καρδίας,

¹ ἀγνός, pure, holy. ² ἔπειτα, then, after this. ³ εἰρηνικός, peaceable, peaceful. ⁴ ἐπεικής, yielding, gentle. ⁵ εὐπειθής, compliant, obedient. ⁶ μεστός, full. ⁷ ἔλεος, οὐ, ὁ, pity, mercy. ⁸ ἀδιάκριτος, unwavering, unambiguous. ⁹ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ¹⁰ πόθεν, from where? whence. ¹¹ πόλεμος, οὐ, ὁ, war, battle. ¹² μάχη, ἡ, fight, conflict. ¹³ ἐντεῦθεν, hence, on each side. ¹⁴ ἡδονή, ἡ, pleasure, lust. ¹⁵ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ¹⁶ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹⁷ φονεύω, kill, murder. ¹⁸ ζηλόω, be zealous, am jealous. ¹⁹ ἐπιτυγχάνω, obtain, attain. ²⁰ μάχομαι, fight, quarrel. ²¹ πολεμέω, wage war, make war. ²² διότι, because, on this account. ²³ κακῶς, badly, evilly. ²⁴ δαπανᾶω, spend, spend freely. ²⁵ μοιχός, οὐ, ὁ, adulterer. ²⁶ μοιχαλὶς, ἡ, adulteress. ²⁷ φιλία, ἡ, friendship, love. ²⁸ ἐχθρα, ἡ, enmity, hostility. ²⁹ φίλος, οὐ, ὁ, loving, friend. ³⁰ καθίστημι, set, constitute. ³¹ κενῶς, no purpose, in vain. ³² φθόνος, οὐ, ὁ, envy, grudge. ³³ ἐπιποθέω, long for, strain after. ³⁴ ὑπερήφανος, arrogant, haughty. ³⁵ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ³⁶ ταπεινός, humble, downcast. ³⁷ ἀντίστημι, resist, oppose. ³⁸ φεύγω, flee, escape. ³⁹ ἀγνίζω, purify, cleanse.

δίψυχοι.¹ Ὑπαιπώρησατέ² καὶ πενθήσατε³ καὶ κλαύσατε: ὁ γέλως⁴ 9

ὑμῶν εἰς πένθος⁵ μεταστραφήτω,⁶ καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν.⁷ 10

Ταπεινώθητε⁸ ἐνώπιον τοῦ κυρίου, καὶ ὑψώσει⁹ ὑμᾶς.

Μὴ καταλαλεῖτε¹⁰ ἀλλήλων, ἀδελφοί. Ὁ καταλαλῶν¹⁰ ἀδελφοῦ, καὶ 11

κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ¹⁰ νόμου, καὶ κρίνει νόμον: εἰ δὲ

νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητῆς¹¹ νόμου, ἀλλὰ κριτῆς.¹² Εἷς ἐστὶν ὁ 12

νομοθέτης,¹³ ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι: σὺ δὲ τίς εἶ ὃς κρίνεις

τὸν ἕτερον;

Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες, Σήμερον καὶ αὔριον¹⁴ πορευσώμεθα εἰς τήνδε¹⁵ τὴν 13

πόλιν, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν¹⁶ ἓνα, καὶ ἐμπορευσώμεθα,¹⁷ καὶ

κερδήσωμεν:¹⁸ οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε¹⁹ τὸ τῆς αὔριον.¹⁴ Ποία γὰρ ἡ ζωὴ 14

ὑμῶν; Ἀτμὶς²⁰ γὰρ ἔσται ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα²¹ δὲ καὶ

ἀφανιζομένη.²² Ἀντὶ²³ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, Ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ 15

ζήσωμεν, καὶ ποιήσωμεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. Νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς 16

ἀλαζονείαις²⁴ ὑμῶν: πᾶσα καύχησις²⁵ τοιαύτη πονηρὰ ἐστίν. Εἰδότι οὖν 17

καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν.

¹ δίψυχος, double-minded, hesitating. ² υπαιπώρῳ, endure hardship, be miserable. ³ πενθέω, mourn, lament. ⁴ γέλως, ωτος, ὁ, laughter. ⁵ πένθος, ους, τό, mourning, sorrow. ⁶ μεταστρέφω, change, turn (about). ⁷ κατήφεια, ας, ἡ, gloominess, dejection. ⁸ ταπεινόω, humble, humiliate. ⁹ ὑψόω, lift up, exalt. ¹⁰ καταλαλέω, speak evil of, slander. ¹¹ ποιητής, οὔ, ὁ, maker, doer. ¹² κριτής, ου, ὁ, judge. ¹³ νομοθέτης, ου, ὁ, lawgiver, legislator. ¹⁴ αὔριον, tomorrow. ¹⁵ ὅδε, this (here), this here. ¹⁶ ἐνιαυτός, οὔ, ὁ, year. ¹⁷ ἐμπορεύομαι, engage in business. ¹⁸ κερδαίνω, gain, win. ¹⁹ ἐπίσταμαι, understand, know. ²⁰ ἀτμὶς, ἰδος, ἡ, vapor, breath. ²¹ ἔπειτα, then, after this. ²² ἀφανίζω, destroy, cause to disappear. ²³ ἀντὶ, instead of, in place of. ²⁴ ἀλαζονεία, ας, ἡ, pretension, arrogance. ²⁵ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting.

Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι,¹ κλαύσατε ὀλολύζοντες² ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις³ **5**
 ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις.⁴ Ὁ πλοῦτος⁵ ὑμῶν σέσηπεν,⁶ καὶ τὰ ἱμάτια **2**
 ὑμῶν σητόβρωτα⁷ γέγονεν· ὁ χρυσὸς⁸ ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος⁹ κατίωται,¹⁰ **3**
 καὶ ὁ ἰὸς¹¹ αὐτῶν εἰς μαρτύριον¹² ὑμῖν ἔσται, καὶ φάγεται τὰς σάρκας
 ὑμῶν ὡς πῦρ. Ἐθησαυρίσατε¹³ ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. Ἴδού, ὁ μισθὸς¹⁴ **4**
 τῶν ἐργατῶν¹⁵ τῶν ἀμησάντων¹⁶ τὰς χώρας¹⁷ ὑμῶν, ὁ ἀπεστερημένος¹⁸
 ἀφ' ὑμῶν, κράζει· καὶ αἱ βοαὶ¹⁹ τῶν θερισάντων²⁰ εἰς τὰ ὦτα κυρίου
 Σαβαώθ²¹ εἰσεληλύθασιν. Ἐτρυφήσατε²² ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε· **5**
 ἐθρέψατε²⁴ τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς.²⁵ Κατεδικάσατε,²⁶ **6**
 ἐφονεύσατε²⁷ τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται²⁸ ὑμῖν.

Μακροθυμήσατε²⁹ οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας³⁰ τοῦ κυρίου. Ἴδού, ὁ **7**
 γεωργὸς³¹ ἐκδέχεται³² τὸν τίμιον³³ καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν²⁹ ἐπ'
 αὐτόν, ἕως λάβῃ ὑετὸν³⁴ πρώϊμον³⁵ καὶ ὄψιμον.³⁶ Μακροθυμήσατε²⁹ καὶ **8**
 ὑμεῖς, στηρίξατε³⁷ τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία³⁰ τοῦ κυρίου
 ἤγγικεν. Μὴ στενάζετε³⁸ κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῆτε· ἰδού, **9**
 ὁ κριτὴς³⁹ πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. Ὑπόδειγμα⁴⁰ λάβετε, ἀδελφοί μου, **10**

¹ πλούσιος, rich. ² ὀλολύζω, cry out, wail. ³ ταλαιπωρία, ας, ἡ, distress, misery. ⁴ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁵ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁶ σήπω, decay, rot. ⁷ σητόβρωτος, moth-eaten. ⁸ χρυσός, οὔ, ὁ, gold, anything made of gold. ⁹ ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ¹⁰ κατίωω, rust. ¹¹ ἰός, οὔ, ὁ, rust, poison. ¹² μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹³ θησαυρίζω, lay up, store up. ¹⁴ μισθός, οὔ, ὁ, wages, reward. ¹⁵ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹⁶ ἀμάω, harvest, collect. ¹⁷ χώρα, ας, ἡ, land, region. ¹⁸ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ¹⁹ βοή, ἡς, ἡ, outcry, shout. ²⁰ θερίζω, reap, gather. ²¹ σαβαώθ, hosts, armies. ²² τρυφάω, live for pleasure, revel. ²³ σπαταλάω, live extravagantly. ²⁴ τρέφω, make to grow, nourish. ²⁵ σφαγή, ἡς, ἡ, slaughter, sacrifice. ²⁶ καταδικάζω, pass sentence upon, condemn. ²⁷ φονεύω, kill, murder. ²⁸ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ²⁹ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ³⁰ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ³¹ γεωργός, οὔ, ὁ, farmer, worker of the soil. ³² ἐκδέχομαι, await, expect. ³³ τίμιος, precious, honorable. ³⁴ ὑετός, ου, ὁ, rain. ³⁵ πρώϊμος, dawning, early. ³⁶ ὄψιμος, ου, ὁ, late rain, spring rain. ³⁷ στηρίζω, establish, fix firmly. ³⁸ στενάζω, groan (internally), sigh deeply. ³⁹ κριτής, ου, ὁ, judge. ⁴⁰ υπόδειγμα, τος, τό, copy, example.

τῆς κακοπαθείας,¹ καὶ τῆς μακροθυμίας,² τοὺς προφῆτας οἱ ἐλάλησαν
τῷ ὀνόματι κυρίου. Ἰδοὺ, μακαρίζομεν³ τοὺς ὑπομένοντας·⁴ τὴν 11
ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος κυρίου ἴδετε, ὅτι
πολύσπλαγχνός⁵ ἐστὶν καὶ οἰκτίρμων.⁶

Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε,⁷ μήτε τὸν οὐρανόν, μήτε τὴν 12
γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον·⁸ ἦτω δὲ ὑμῶν τὸ ναί, ναί, καὶ τὸ οὐ, οὐ· ἵνα
μὴ εἰς ὑπόκρισιν⁹ πέσητε.

Κακοπαθεῖ¹⁰ τις ἐν ὑμῖν; Προσευχέσθω. Εὐθυμεῖ¹¹ τις; Ψαλλέτω.¹² 13
Ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; Προσκαλεσάσθω¹³ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς
ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτόν, ἀλείψαντες¹⁴ αὐτὸν ἐλαίῳ¹⁵
ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου· καὶ ἡ εὐχὴ¹⁶ τῆς πίστεως σώσει τὸν 15
κάμνοντα,¹⁷ καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος· καὶ¹⁸ ἁμαρτίας ἢ πεποιηκώς,
ἀφεθήσεται αὐτῷ. Ἐξομολογεῖσθε¹⁹ ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα,²⁰ καὶ 16
εὐχεσθε²¹ ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῇτε.²² Πολὺ ἰσχύει²³ δέησις²⁴ δικαίου
ἐνεργουμένη.²⁵ Ἡλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς²⁶ ἡμῖν, καὶ προσευχῇ 17
προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι·²⁷ καὶ οὐκ ἔβρεξεν²⁷ ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς²⁸
τρεῖς καὶ μῆνας²⁹ ἕξ.³⁰ Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν³¹ 18

¹ κακοπάθεια, ας, ἡ, suffering, affliction. ² μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ³ μακαρίζω, consider blessed, happy. ⁴ ὑπομένω, tarry, endure. ⁵ πολὺσπλαγχνός, sympathetic, compassionate. ⁶ οἰκτίρμων, merciful, compassionate. ⁷ ὀμνύω, swear, take an oath. ⁸ ὅρκος, ου, ὁ, oath. ⁹ ὑπόκρισις, εως, ἡ, hypocrisy. ¹⁰ κακοπαθέω, suffer hardship, misfortune. ¹¹ εὐθυμέω, be cheerful, am cheerful. ¹² ψάλλω, sing, sing praise. ¹³ προσκαλέω, summon. ¹⁴ ἀλείφω, anoint. ¹⁵ ἔλαιον, ου, τό, olive oil. ¹⁶ εὐχή, ἡς, ἡ, prayer, vow. ¹⁷ κάμνω, be weary, ill. ¹⁸ καὶ, and if, even if. ¹⁹ ἐξομολογέω, confess, profess. ²⁰ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ²¹ εὐχομαι, pray, wish. ²² ἰάομαι, heal. ²³ ἰσχύω, be strong, able. ²⁴ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ²⁵ ἐνεργέω, work, effect. ²⁶ ὁμοιοπαθὴς, with the same nature. ²⁷ βρέχω, send rain, rain. ²⁸ ἐνιαυτός, οὐ, ὁ, year. ²⁹ μῆν, ὁ, month, certainly. ³⁰ ἕξ, six, 6. ³¹ ὑετός, ου, ὁ, rain.

ἔδωκεν, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν¹ τὸν καρπὸν αὐτῆς.

Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις 19

αὐτόν, γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἀμαρτωλὸν ἐκ πλάνης² ὁδοῦ αὐτοῦ 20

σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει³ πλῆθος ἀμαρτιῶν.

¹ βλαστάνω, sprout, produce. ² πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ³ καλύπτω, cover, veil.